

2023

LIETUVIŲ
LITERATŪROS
IR TAUTOSAKOS
INSTITUTAS

INSTITUTE OF
LITHUANIAN
LITERATURE
AND FOLKLORE

Redaktorių kolegija / Editorial Board:

Prof. dr. GITANA VANAGAITĖ (vyriausioji redaktorė / editor)	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vytauto Didžiojo universitetas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore, Vytautas Magnus University
Prof. dr. NATALIJA ARLAUSKAITĖ	Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas / Vilnius University Institute of International Relations and Political Science
Dr. GINTARĖ BERNOTIENĖ (atsakingoji redaktorė / executive editor)	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Doc. dr. VIGMANTAS BUTKUS	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Prof. dr. EVGENY DOBRENKO	Ca' Foscari universitetas (Italija) / University of Ca' Foscari (Italy)
Doc. dr. EVELINA GUŽAUSKYTĖ	Wellesley kolegijos universitetas (JAV) / Wellesley College (USA)
Dr. BEATA KALĘBA	Krokuvos Jogailaičių universitetas (Lenkija) / Uniwersytet Jagelloński w Krakowie (Poland)
Habil. dr. BENEDIKTS KALNAČS	Latvijos universitetas, Literatūros, folkloro ir meno institutas (Latvija) / Institute of Literature, Folklore and Art, University of Latvia (Latvia)
Dr. MAŁGORZATA KASNER	Lenkijos mokslų akademijos Slavistikos institutas (Lenkija) / Institute of Slavic Studies, Polish Academy of Sciences (Poland)
Prof. Ph. D. VIOLETA KELERTIENĖ	Vašingtono universitetas (JAV) / University of Washington (USA)
Dr. RIMANTAS KMITA	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Prof. dr. DALIA KUIZINIENĖ	Vytauto Didžiojo universitetas / Vytautas Magnus University
Doc. dr. LORETA MAČIANSKAITĖ	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Prof. dr. AUŠRA MARTIŠIŪTĖ	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Dr. DONATA MITAITĖ	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Prof. dr. DALIA SATKAUSKYTĖ	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Prof. dr. BRIGITA SPEIČYTĖ	Vilniaus universitetas / Vilnius University
Habil. dr. JŪRATĖ SPRINDYTĖ	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Prof. habil. dr. GIEDRIUS SUBAČIUS	Iliojaus universitetas Čikagoje (JAV) / University of Illinois at Chicago (USA)
Assoc. Prof. Dr. Habil. VAIDAS ŠEFERIS	Masaryko universitetas (Čekija) / Masaryk University (Czech Republic) Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas / Institute of Lithuanian Literature and Folklore
Doc. dr. MARIJUS ŠIDLAUSKAS	Klaipėdos universitetas / Klaipėda University

Žurnalo COLLOQUIA Nr. 52 finansavo Lietuvos mokslo taryba
(pagal Valstybinę liuanistinių tyrimų ir sklaidos 2016–2024 metų programą, sutarties Nr. S-LIP-22-28)

ISSN 1822-3737, eISSN 2783-6819 | COLLOQUIA

Recenzuojamas literatūros studijų žurnalas, leidžiamas du kartus per metus nuo 1999 m.

Žurnalas įtrauktas į SCOPUS duomenų bazę nuo 2018 m. | Peer-reviewed biannual journal
of literary studies published since 1999. The journal is included in SCOPUS since 2018.

Turinys

Pratarmė	9
--------------------	---

STRAIPSNIAI

BRIGITA DAUGĖLAITĖ

Kazys Boruta operatyvinio stebėjimo byloje	13
--	----

MANFREDAS ŽVIRGŽDAS

Vilniaus mitas ir jo revizija Vinco Mykoliaičio-Putino dienoraštyje	34
---	----

GINTARĖ BERNOTIENĖ

Atminties sugrįžimas: architektūra ir kraštovaizdis Wienfriedo Georgo Sebaldro romane <i>Austerlicas</i> ir autobiografiniuose lietuvių tremtinių pasakojimuose	53
---	----

JURGITA ŽANA RAŠKEVIČIŪTĖ

<i>Aukštaičių vaizdeliai</i> , arba Apie Juozo Tumo-Vaižganto autobiografijos paieškas	72
--	----

AGNĖ CESIULĖ

(Ne)išventintųjų solidarizacija. Moterų literatūros vakarai 1930 m., 1935 m. ir 1938 m.	93
---	----

IEVA ŠAKELAITĖ

Emancipuojanti poezija: skaitymai prie Žemaitės kaip feministinis artivizmas	114
--	-----

PUBLIKACIJA

GIEDRĖ ŠMITIENĖ

„Aš taip pat šypsau, kai galvoju apie Tave“: Bronės Jacevičiūtės-Jėčiūtės ir Janinos Degutytės draugystės pradžia. Intermedialus šaltinis ir pirminis santykio tyrimas	131
--	-----

DISKUSIJA

- RENALDAS GUDAUSKAS, VYTAUTAS LANDSBERGIS, RASA JUKNEVIČIENĖ,
 ANDRIUS KUBILIUS, EMANUELIS ZINGERIS, DONATA MITAITĖ,
 VYTAUTAS ALIŠAUSKAS, LAURYNAS PELURITIS
 „Ar aš galiu dar suspėti ką nors padaryti?“. Vytautas Kubilius ir intelektualinis
 bei kritinis mąstymas kuriant valstybę 158

POKALBIAI

- SAULIUS VASILIAUSKAS
 Stengdavomės laikytis Hipokrato priesaikos – svarbiausia nekenkti!
 Pokalbis su Regina Kuzmaite-Norkevičiene 176

NUOMONIŲ DOMINO

- NERINGA BUTNORIŪTĖ
 Apie Vytauto Kubiliaus dėsny ir kritikos pulsą 202

RECENZIJOS

- RITA TŪTLYTĖ
 „Suvokti buvimo savo vienintelėje Žemėje malonę“ (Marijus Šidlauskas,
Kairiarankio kentauro pėdomis: literatūros kritika, eseistika, pasisakymai.
 Sudarė Nida Gaidauskienė) 204

- GITANA VANAGAITĖ
 Dienoraštis, papildantis pasitraukimo iš Lietuvos 1944 metais pasakojimus
 (Vytautas Osvaldas Virkau. *Dienoraštis, 1944–1952.* Sudarė Dalia Kuizininienė). 211

- AISTĖ LAZAUSKIENĖ
 Kaip „lietuvėjo“ Kaunas (Mindaugas Balkus, *Kaip Kovno tapo Kaunu.*
Miesto lituanizavimas 1918–1940 m.: monografija). 217

- ŠIO NUMERIO AUTORIAI 225
 ATMENA AUTORIAMS 227

Contents

Foreword	11
--------------------	----

ARTICLES

BRIGITA DAUGĖLAITĖ

Kazys Boruta in the Soviet Security Surveillance Case	13
---	----

MANFREDAS ŽVIRGŽDAS

The Myth of Vilnius and Its Revision in the Dairies of Vincas Mykolaitis-Putinas	34
--	----

GINTARĖ BERNOTIENĖ

The Return of Memory: Architecture and Landscape in W.G. Sebald's <i>Austerlitz</i> and in the Autobiographical Stories of Lithuanian Exiles	53
---	----

JURGITA ŽANA RAŠKEVIČIŪTĖ

<i>Aukštaičių vaizdeliai</i> , or on the Search for the Autobiography of Juozas Tumas-Vaižgantas	72
---	----

AGNĖ CESIULĖ

Solidarity of the (Non)Initiates. Women's Literary Evenings in 1930, 1935 and 1938	93
---	----

IEVA ŠAKELAITĖ

Emancipatory Poetry: The Žemaitė Square Readings as Feminist Artivism.	114
--	-----

PUBLICATION

GIEDRĖ ŠMITIENĖ

"I Smile Too When I Think of You": The Beginning of the Friendship between Bronė Jacevičiūtė-Jėčiūtė and Janina Degutytė. Intermedial Source and Initial Research of the Relationship.	131
--	-----

DISCUSSION

- RENALDAS GUDAUSKAS, VYTAUTAS LANDSBERGIS, RASA JUKNEVIČIENĖ,
ANDRIUS KUBILIUS, EMANUELIS ZINGERIS, DONATA MITAITĖ,
VYTAUTAS ALIŠAUSKAS, LAURYNAS PELURITIS
“Can I Still Accomplish Anything?” Vytautas Kubilius and the Role
of Intellectual and Critical Thinking in Nation-Building 158

CONVERSATIONS

- SAULIUS VASILIAUSKAS
We Tried to Adhere to the Hippocratic Oath—Above All, Do No Harm!
A Conversation with Regina Kuzmaitė-Norkevičienė 176

DOMINO OF OPINIONS

- NERINGA BUTNORIŪTĖ
On Vytautas’s Kubilius’s Principle and The Pulse of Criticism 202

REVIEWS

- RITA TŪTLYTĖ
“To Realize the Grace of Being on One’s Only Earth” (Marijus Šidlauskas,
In the Footsteps of the Left-Handed Centaur: Literary Criticism, Essays and Speeches.
Compiled by Nida Gaidauskienė) 204

- GITANA VANAGAITĖ
The Diary That Supplements the Accounts of Fleeing Lithuania in 1944
(Vytautas Osvaldas Virkau. *Diary, 1944–1952.* Compiled by Dalia Kuizinienė) . . . 211

- AISTĖ LAZAUSKIENĖ
How Kaunas Became “Lithuanian” (Mindaugas Balkus, *How Kovno Became Kaunas.*
Making the City Lithuanian, 1918–1940: A Monograph) 217

- CONTRIBUTORS TO THIS VOLUME. 225
INFORMATION FOR AUTHORS 227